

LÄNSMÖTET 2008

Selma Lagerlöf bodde många produktiva år i Falun. Här levde hon och skapade många av sina stora verk såsom En Herrgårdssägen, Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige och Jerusalem del 1 och 2.

Då det i år är 150 år sedan Selma Lagerlöf föddes ville Dalarnas biblioteksförbund och Länsbibliotek Dalarna uppmärksamma hennes författarskap på det årliga länsmötet. Runt 50 åhörare samlades till en fantastisk dag på Grand hotell i Falun, i den vackra salen Lustgården, där Jerk Werkmästers konst pryder väggarna.

Under den fantasieggande rubriken ”Där kom en brusande färd i natten” föreläste litteraturprofessor Birgitta Holm om Selma Lagerlöf som den bredvid filmregissören Tarkovsky största symbolskaparen, båda konstnärer som arbetar med genuina symboler. I hennes författarskap återkommer fordon av olika slag, och Birgitta Holm tolkar fordonen som symbol för författandet. Stundom glider slädarna muntert fram i medvind och passion, stundom är det trögare, som den mystiska kärran i Jerusalem som kör framåt, förbi, stoppar

och faller tillbaka bredvid raden av kärror med utvandrande dalabönder. I Körkarlen, vid vars tillblivelse författaren hade hamnat i motvind, tar detta sig gestalt i den genom boken under gnissel mödosamt framrullande dödkärran. Men när det går bra, då enleverar slädarna författaren, ”skrivandet är min enda passion”, skrivandet enleverar henne. Det är så spännande och roligt att forska i detta, jag förstår inte att inte alla vill hålla på med det, utbrast en mycket entusiasmerande Birgitta Holm.

DBBF:s ordförande Margareta Arthursson tackar Birgitta Holm

Magnus Stinnerbom, Klas-Anders Haglund, Sophia Stinnerbom, Mattias Péres från Västanå Teater

Jakob Hultcrantz

Västanå Teater från Värmland förmedlade stark känsla och närvaro, då de framförde delar ur förra sommarens succé i BerättarLadan i Sunne, En Herrgårdssägen. Skådespelare Jakob Hultcrantz, som gestaltade Gunnar Hede i föreställningen, ledde och de fyra musikerna på fiol och kompgitarr illustrerade handlingen genom exempel på den oerhört fängslande och berörande musiken, komponerad av Magnus Stinnerbom, en oföglömlig stund.

Efter lunch introducerade konstituentent Anne Seppänen från Dalarnas museum publiken i Jerk Werkmästers måleri och berättade om tillkomsten av bilderna på väggarna.

Anne Seppänen

Med tanke på att det nästa år är 100 år sedan Selma Lagerlöf fick Nobelpriset i litteratur hade vi bjudit in Peter Zander från Nobelmuseet i Stockholm för att tala om andra intressanta

Nobelpristagare. Peter är van soppföreläsare och han hade valt att berätta historien om kemisten och läkaren Rita Levi Montalcini, pristagare i medicin 1986, ett fascinerande levnadsöde. Under rubriken ”Fyra nyanser av utanförskap” ville han visa att i stort alla pristagare är präglade av utanförskap i någon form. Peter har stor del i den popularisering av priset, som Nobelmuseet utvecklat, där en av framgångsfaktorerna är att berätta den humanistiska historien runt pristagaren. Alla är barn av sin tid och sina sammanhang, nästan alla livsöden är fascinerande tycker Peter. Anekdoter och vitterhet strömmade över en mycket road publik. [Artikel från Falukuriren: Utanförskap förenar Nobelpristagarna](#)

Peter Zander

Bo G Jansson, docent i litteraturvetenskap vid Högskolan Dalarna har forskat på berättarteorier i film. Tidigt, redan under 1900-talets andra decennium, engagerade sig Selma Lagerlöf i det framtida mediet film. Hon är större än Ingmar Bergman inom filmen, menade Bo G. Selma Lagerlöf gick 1910 in som aktieägare i ett filmbolag och Victor Sjöström regisserade ett antal odödliga filmer av hennes berättelser, den allra bästa är Körkarlen förklarade Bo G och illustrerade det genom att visa en sekvens ur filmen, ”den är filmhistoria!”

Bo G Jansson

Så fick deltagarna på länsmötet 2008 en härlig dag. Selma Lagerlöfs storhet belystes ur olika aspekter och genom olika konstformer. Programmet förmedlade nyfikenhet och lust till åhörarna, lust att själv läsa och undersöka, lyssna och se, att återvända till Selmas berättelser, i text och film och att framför allt inte missa sommarens föreställning i BerättarLadan i Sunne, där Västanå teater sätter upp Bannlyst.